

HEV KOMPETANSEN

OPPLÆRINGSTILBUD FRA ALDRING OG HELSE

Hvorfor
kompetanseheving

LES MER PÅ SIDE 6

Kultur for
kompetanseheving

LES MER PÅ SIDE 10

Norge trenger flere
helsefagarbeidere!

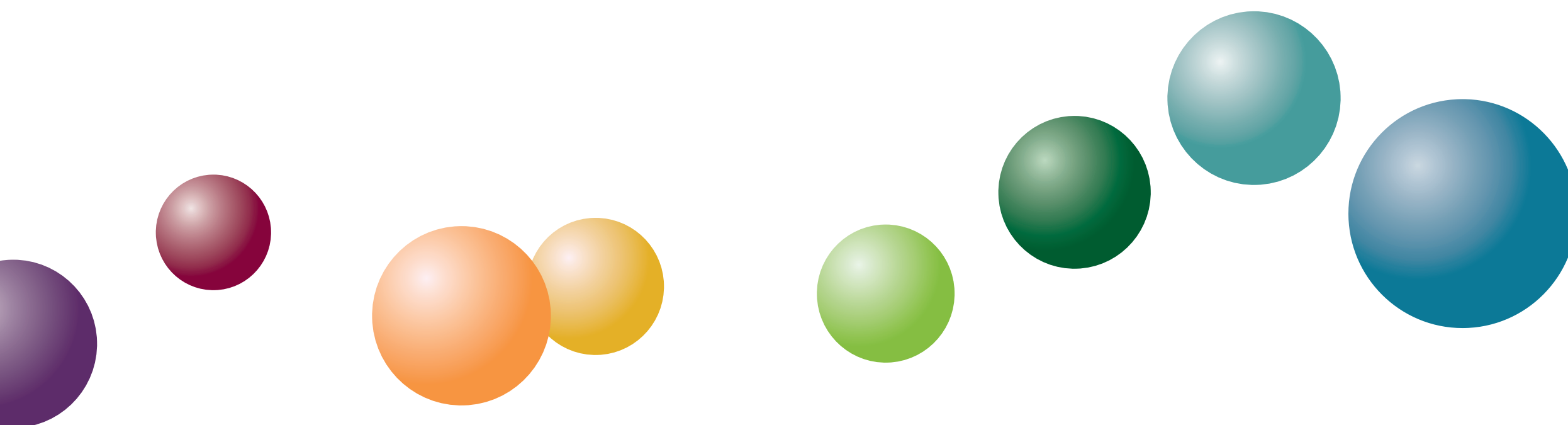
LES MER PÅ SIDE 24

Aldring og helse
Nasjonalt senter

HEV KOMPETANSEN

OPPLÆRINGSTILBUD FRA ALDRING OG HELSE

Opplæring som lønner seg

Hvert år gjennomfører et stort antall helse- og omsorgsarbeidere kompetanseheving og utdanning hos Aldring og helse. Tilbudet spenner fra korte introduksjonskurs til meritterende utdanning. Mange av tilbudene våre er gratis for deltakerene. Det er lønnsomt for både virksomhetene, deltakerne og kommunen at kompetansenivået heves.

Innhold

Hvorfor gjennomføre kompetanseheving?

Kompetanseheving for personer som jobber innen helse- og omsorgstjenesten, men også for andre

6

Kompetansehevingstilbud fra Aldring og helse

12

	Aldringoghelse.no	14
	Pårørendetilbud	16
	Kurs	18
	Konferanser	20
	Dette må jeg kunne	22
	ABC-opplæringen	24
	Fagbrev helsefagarbeider	26
	Fagskolen	28

HVORFOR KOMPETANSEHEVING?

Kompetanseheving for personer som jobber innen helse- og omsorgstjenesten, men også for andre

Økt kompetanse gir mye mer enn bare ny kunnskap i et hode. Ny kompetanse og nye arbeidsmetoder vil spre seg som ringer i vann, og både arbeidsgiver, pasienter og brukere vil merke effekten. Aldring og helse tilbyr alt fra korte kurs på under én time til meritterende utdanning over flere år.

Lovpålagte krav

Virksomheter som yter helse- og omsorgstjenester er lovpålagte å sørge for at ansatte gis den opplæring, etterutdanning og videreutdanning som er nødvendig for at den enkelte skal kunne utføre sitt arbeid forsvarlig. I dette ligger det at både ledelse og ansatte må holde seg faglig oppdaterte. For å kunne gi høyere kvalitet på tjenestene – bedre helse- og omsorgstjenester til pasienter, brukere og pårørende – er det viktig å benytte seg av den nyeste forskningsbaserte kunnskapen.

Forsvarlighet er en rettslig standard, mens god praksis er en arbeidsstandard. Innholdet i begrepene forsvarlighet og god praksis endres over tid. Opplæring som er laget med utgangspunkt i gjeldende anbefalinger, retningslinjer og lovverk, og som jevnlig oppdateres, sørger for å gi de ansatte oppdatert kunnskap.

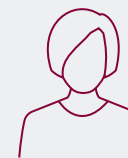

Fordeler med kompetanseheving

Brukere av tjenester, samt pårørende, nyter godt av tilbudet

- Kjennskap til rettigheter sikrer nødvendige tjenester og oppfølging
- Økt kunnskap hos pasient, bruker og pårørende, bidrar til å håndtere hverdagens utfordringer bedre
- Mer kompetente ansatte gir bedre og tryggere tjenester til pasientene, brukerne og deres pårørende

Kommunene bør prioritere kompetanseheving

- Kompetanseheving sikrer at kommunen holder seg til lovpålagte krav
- Systematisk kompetanseheving sikrer faglig forsvarlighet og omsorgsfull hjelp
- Økt kompetanse gir pasient- og brukersikkerhet, kvalitetssikring og mestring for ansatte
- Å heve kompetansen bidrar til bedre og mer effektiv drift

Ledere for sykehjem og boliger opplever fordeler

- Mer kunnskap gir bedre økonomisk drift
- Fornøyde ansatte gir mindre utskiftning av ansatte
- Økt kompetanse gir bedre kvalitet på tjenestene
- Kvalifiserte ansatte gir færre anmerkninger ved tilsyn

Ansatte med økt kompetanse:

- Opplever mestring på jobb og økt motivasjon
- Kan ta på seg større ansvar
- Er tryggere i egen jobb og arbeidshverdag
- Får bedre selvfølelse og nye muligheter i arbeidslivet
- Kan kvalifisere til høyere lønn

Hever seg faglig i Bergen

TEKST: BENTE WALLANDER

FOTO: MARTIN LUNDSVOLL

Videreopplæring og -utdanning av helse- og omsorgspersonell er høyt prioritert i Bergen. På Midtbygda sjukeheim har to fagskoleelever blitt en ressurs for hele avdelingen. I Fana føler Arbeidslag demens seg også faglig godt rusta.

– Vi har fått mange gode refleksjoner i personalgruppen etter at to av våre helsefagarbeidere startet på Fagskolen Aldring og helses utdanning i demens og alderspsykiatri. Det er en veldig positiv måte å ta utdanning på, med teori og praksis sammen – på egen arbeidsplass. Studiekravene deres har vært viktige og nyttige for oss alle, sier avdelingsleder Aud Berit Sleire ved Midtbygda sjukeheim.

Faglig fokus og forståelse

– Hva var deres motivasjon for å ta videreutdanning?
– Å få inn et fokus på at det er pasienten vi skal jobbe mot og ikke «den demente». At vi kan snakke om personen med demens, miljøbehandling og personsentrert omsorg, også overfor andre som arbeider her. Det var interessant å få kjennskap til ulike kartleggingsverktøy, for bedre å kunne hjelpe den enkelte pasient, sier Dag Inge Leiren.
– Teoriundervisningen har vært viktig for meg, sier Sumathini Parthipan.

– Den faglige kunnskapen er nå mitt viktigste hjelpemiddel for å takle utfordrende hverdager. Utdanningen har gitt meg bedre innblikk i, og forståelse for, personer med demens. Jeg har i løpet av to fantastiske år lært utrolig mye, deriblant om psykisk sykdom og verbal kommunikasjon med personer med demens. Det har vært mye arbeid, men jeg føler meg mye tryggere i jobben nå, sier hun.

Drar lasset sammen

Studentene underviste nylig kolleger ved Midtbygda sjukeheim om demens, miljøbehandling og personsentrert omsorg. Til stede var både sykepleiere, hjelpepleiere, læringer, studenter, aktivtør og kjøkkenpersonale. Tilbakemeldingene var svært positive. Avdelingsleder Aud Berit Sleire forteller at hun applauderer hver gang en av de ansatte ønsker å skaffe seg ny kompetanse.

– Sammen jobber vi nå aktivt med å få miljøbehandling «inn under huden» på alle, slik at det blir like naturlig som stell, ernæring og andre faste rutiner, sier avdelingsleder Aud Berit Sleire og fagskolestudentene Dag Inge Leiren og Sumathini Parthipan.

– Å ta en fagskoleutdanning, med samtidig praksis på egen arbeidsplass, er veldig nyttig. Der kan en underveis ha «knagger» å henge teorien på, og en kan se at ny læring kan ha effekt på personer med demenssykdom. At de nå har fokus på å se personen bak sykdommen er så viktig, jeg kjenner at jeg blir glad i hjertet når de ser og skjønner dette.

At Aud Berit som leder nå får to fagskoleutdannede til å dra lasset sammen med seg på avdelingen er, som hun sier, «bare gull».

– Å jobbe mer personsentrert, få det inn i en struktur og et system, vil ikke bare øke kvaliteten på omsorgen, men vil også gi økt arbeidsglede for de ansatte.

– Med ABC demens har vi fått et felles faglig grunnlag å diskutere ut fra, sier Christine Bergtun (midten), Rozita Torabi (t.v.), og Ingrid Een (t.h.).

Hjemmetjenesten i Fana har som eneste bydel i Bergen et eget *Arbeidslag demens*. Her brukes ABC-opplæringen aktivt for å heve kompetansen blant de ansatte.

– Aktive ansatte kommer gjerne til meg og sier at de ønsker å ta et kurs eller annen type opplæring. Mange ordner også mye selv, sier Kjersti Børhaug, avdelingsleder Arbeidslag demens. Her har de fleste tatt Demensomsorgens ABC. Tre ansatte skal nå gå videre med ABC-opplæringen Psykiske sykdommer i eldre år.

Det var i 2015 at Fana bydels hjemmetjeneste bestemte seg for å opprette Arbeidslag demens for å kunne gi pasienter med kognitiv svikt og/eller demens et enda bedre tilbud.

– Vi ville prøve ut en arbeidslagsmodell med faste ansatte som kjenner pasientgruppen godt, forteller fagansvarlig i arbeidslag demens, Christine Bergtun.
– De ordningen ble evaluert etter et år, kom det gode tilbakemeldinger fra både ansatte og brukere. Etter å ha videreført den, ser vi nå virkelig mening i å gjøre arbeidet på denne måten.

– Trenger både teori og praksis

Blant de ansatte som har oppsøkt ny kunnskap er Ingrid Een og Rozita Torabi. Ingrid begynte i teamet ved oppstart, som «hjelpepleier av den gamle skolen».
– Men vi trenger både teori og praksis! Etter å ha tatt tilleggsutdanning i demens og alderspsykiatri og i ernæring, føler jeg meg veldig trygg på det jeg driver med. Det er ikke meg og mine behov som skal bestemme hvordan vi skal møte personer med demens. Behandlingen må tilpasses pasientens interesser og ønsker. Helsefagarbeider Rozita Torabi videreutdanner seg i psykisk helsearbeid.
– Jeg har lært mye om psykiske lidelser og ulike behandlings- og tilnærmingmetoder, blant annet om hvordan vi best kan møte og innlede en relasjon med psykisk syke pasienter. Ved å ha søkt ny kompetanse i ulike retninger dekker vi nå et bredt faglig spekter. På den måten kan vi hjelpe våre pasienter på best mulig måte, mener hun.

Opptatt av opplæring (f.v): Virksomhetsleder Camilla Holth, Nordbyen omsorgssenter, leder for sykehjemstjenester i Gjøvik kommune Mette Hafstad og fagkonsulent Elin Angen Michalsen i USHT Innlandet (Oppland).

– De ansatte vil gjerne ha mer opplæring. Det er gjengs oppfatning at de bør få med seg grunnleggende opplæring gjennom ABC.

Kultur for kompetanseheving

TEKST: PETTER HVEEM

FOTO: MARTIN LUNDSVOLL

Sollyset strømmer inn over Nordbyen omsorgssenter utenfor Gjøvik der det ligger med nydelig utsikt til Mjøsa. Vi møter en gjeng som heier på kompetanseheving.

I deres bok står Aldring og helses opplæringstilbud sentralt: De bruker ABC-opplæringen, har opprettet egen gruppe for dem som skal bli helsefagarbeidere og de kurser ansatte i en anerkjent modell for personsentrert omsorg.

Startet tidlig med ABC-modellen

– Vi på Gjøvik startet med opplæring i Demens-omsorgen ABC så langt tilbake som i 2008. Det forteller Camilla Holth, som er virksomhetsleder på omsorgssenteret. Hun har arbeidet i demens-omsorgen i 25 år, og var selv blant de første som tok sin demens-ABC med Aldring og helse. – Nå er alle ABC`ene aktuelle for oss, sier Holth.

Fleksibel form for grunnleggende opplæring

– ABC-opplæringen var og er en fleksibel måte å drive grunnleggende opplæring på. Vi kan skreddersy den til våre behov. Med ABC-opplæringen er det få samlinger, og mesteparten av læringen skjer over tid på arbeidsplassen. Den er enkel å tilrettelegge for, og ikke minst nyttig, sier forteller leder for sykehjemstjenester i kommunen, Mette Hafstad. Elin Angen Michalsen jobber i USHT Innlandet (Oppland), og er ABC-kontakt. – Gjøvik kommune med Demensnettverket i Gjøvik-regionen har vært sentrale fra oppstarten på Demens-omsorgens ABC. I dag er det USHT Innlandet, som står for ABC-opplæringen i fylket, forteller Michalsen.

Gjøvik imponerer

Hun er imponert over holdningene de har til opplæring i kommunen.

– De har opparbeidet seg en god kultur for læring med ledere som er positive til opplæring. Det er fordi ABC-opplæringen er veldig godt forankret hos lederne, som igjen fører til en positiv kultur og engasjement hos ansatte, sier hun.

Det er ikke bare lederne som er opptatt av opplæring på Gjøvik, det er også en kultur for læring blant de ansatte.

– De ansatte vil gjerne ha mer opplæring. Det er gjengs oppfatning at de bør få med seg grunnleggende opplæring gjennom ABC. De vil gjerne sette seg ned sammen, med nye perspektiver, for å reflektere over arbeidet sitt, helst på tvers av avdelingene, sier Holth.

Mette Hafstad skyter inn at dette også gjelder for fagbrev og opplæring i personsentrert omsorg.

– Vi prioriterer den kompetansehevingen vi får mest igjen for til enhver tid, sier hun.

Fra ABC til fagbrev

Ganske nylig tok hun kontakt med Aldring og helse, for å starte en egen gruppe for dem som skulle ta fagbrev som helsefagarbeider.

– Vi har lenge sett at mange fra andre kulturer manglet en grunnleggende begrepsforståelse. I og med at vi har mange ufaglærte, så måtte vi også gjøre noe for å kunne tilby gode og forsvarlige tjenester – og ikke minst fast jobb. Til sommeren vil det være nærmere 25 stykker som kommer ut som helsefagarbeidere, sier hun stolt. – Vi satser på å fortsette det gode samarbeidet om med Aldring og helse, som gjør at vi kan få ut mange helsefagarbeidere på en gang.

I kontinuerlig opplæring

Helsefagarbeideren Filmer Esclares har lang fartstid fra sykehjem i kommunen. Han startet på Biri i 2011 før han kom til Nordbyen i 2017.

Vi møter ham i personalrommet der han jobber på avdelingen Bokollektivet. Han har akkurat tatt i Demensomsorgens ABC.

Men han er ikke ferdig med læringen sin ennå: Han har fortsatt med å ta grunnopplæring i personsentrert omsorg, og lærer om det som kalles VIPS-modellen. Avdelingen hans er nå i ferd med å innføre denne.

– Veldig nyttig, sier han om opplæringen sin. Han tok ABC-opplæringen med en kollega fra omsorgssenteret og to kolleger fra Biri. Per nå er det fem på hans avdeling som tar opplæringen.

Helsefagarbeider Filmer Esclares ved Nordbyen omsorgssenter anbefaler Demensomsorgens ABC.

Esclares er fornøyd med påfyllet av kompetanse.

– Det er sterkt anbefalt. Vi møttes hver måned for å snakke om det vi lærte, og hvordan vi skulle knytte det opp mot arbeidshverdagen vår. Nå har nesten alle her fått ABC-opplæring, sier han.

Han forteller at nå for tiden går det i fagmøter, for å reflektere rundt personsentrert omsorg i praksis.

– Vi jobber mye med VIPS-modellen. Jeg ønsker å ta pasientens perspektiv i arbeidet mitt, sier han før han går tilbake til avdelingen sin.

Kompetansehevingstilbud fra Aldring og helse

Dette er en oversikt over kompetansehevingstilbudet fra Aldring og helse. Her kan du finne de tilbudene som passer best for deg og dine ansatte eller din virksomhet. Mer utfyllende informasjon om hvert enkelt tilbud finner du lenger bak i dette magasinet.

Målgrupper	Tilbud								
	Aldringoghelse.no	Pårørendetilbud	Kurs		Konferanser	Dette må jeg kunne	ABC-opplæringen	Fagbrev helsefagarbeider	Fagskolen
Allmennheten Media									
Bruker Pasient Pårørende									
Ufaglært i relevant stilling									
Helsefagarbeider									
Bachelor i sosial- og helsefag									
Lege Psykolog Tannlege									
Forsker									
Beslutningstaker i stat / kommune									
Leder i helse- og omsorgstjenesten									

Ditt kompetansenettsted

Våre nettsider, aldringoghelse.no, tilbyr riktig og relevant informasjon om aldring og eldrehelse til personlig og profesjonell bruk.

Ønsker du mer informasjon om grunnleggende opplæring, opplæring for viderekomne eller videreutdanning? Leter du etter relevante fagbøker eller meritterende kurs og konferanser? Eller trenger du raske, faglige innspill for å løse daglige utfordringer?

På aldringoghelse.no finner du opplæringer, kurs og utdanninger for deg som jobber med helse- og omsorgstjenester til eldre: ABC-opplæring, helsefagarbeideropplæring samt fagskoleutdanning. Du kan kjøpe fagbøker i bokhandelen vår, eller låne fra biblioteket vårt. Vi har også gode e-læringskurs, digitale forelesningsserier og aktuelle podkaster. På fagsidene som er dedikert til aldring og eldrehelse, finner du lett tilgjengelig fagstoff fordelt på fagområdene aldring, demens, psykisk helse og fysisk helse. På hjemmesiden finner du også forskningsnyheter, faglig underbyggede nyheter og aktuelle reportasjer. Er du ute etter opplæringsressurser særlig rettet mot personer med annen kulturell og språklig bakgrunn, har vi det også.

490 000

brukere pr. år

32 000

følgere i sosiale medier

Innhold du kan finne på aldringoghelse.no:

Historieformidling

Vårt redaksjonelle innhold skal bidra til økt kunnskap om aldring i Norge. Dette gjør vi ved å fortelle aktuelle historier som gir et innblikk i hverdagene til brukere, pårørende, helse- og omsorgspersonell med flere.

- Nyhetsartikler
- Podcastserier
- Videforelesninger

Fagsider

Fagsidene våre inneholder informasjon om hvordan man kan fremme god eldrehelse, bidra til å forebygge sykdom og gi bedre forutsetninger for å leve med sykdom.

- Aldring
- Fysisk helse
- Psykisk helse
- Kognisjon og demens

Verktøy

På nettsidene finner du informasjon om og verktøy for utredning, behandling, oppfølging, omsorg, samhandling og kompetanseheving på fagområdene våre

- Demenskartet
- Veiviser demens
- Skalaer og tester

Bibliotek og bokhandel

Forlaget utgir lærebøker, temabøker, fagrapporter og undervisningsmaterieell tilknyttet fagområdene våre. Publikasjonene kan kjøpes i bokhandelen. Biblioteket er en nasjonal tjeneste for alle hvor du kan finne litteratur og informasjon om fagområdene våre.

www.aldringoghelse.no
For en bedre alderdom!

Hjelp til pårørende

Målet med pårørendetiltakene er å gi kunnskap og støtte til pårørende til personer med demens samt legge til rette for at pårørende skal kunne dele erfaringene sine med andre i samme situasjon.

Som helsepersonell kan du søke om tilskudd til etablering og drift av pårørendeskoler og samtalegrupper for pårørende til personer med demens. Aldring og helse administrerer også landsdekkende mestringskurs for barn og unge som har en forelder med demens samt for yngre personer med demens og nære pårørende.

Deltakerne har gitt tilbakemeldinger om at kursene bidrar til en følelse av mer åpenhet, bedre innsikt i egen situasjon, økt kunnskap om demens og støtte til å møte utfordringene i hverdagen. Aldring og helse oppfordrer alle som er i kontakt med personer i disse målgruppene til å opplyse om pårørendetiltakene.

I arbeidet med bruker- og pårørendetilbudene, samarbeider Aldring og helse med kommuner, spesialisthelsetjenesten, Nasjonalforeningen for folkehelsen og andre frivillige organisasjoner.

Pårørendetiltakene administreres av Aldring og helse på oppdrag fra Helsedirektoratet som en del av det nasjonale demensplanarbeidet.

Hvem ser meg?

Sommerleir for barn under 18 år som har en mamma eller pappa med demens. Barna deltar sammen med frisk forelder eller en annen voksen ressursperson. Leiren arrangeres årlig og går over fire dager. Gjennom samtaler, informasjon og lek møter barna fagpersoner og aktivitetsledere med erfaring som ung pårørende. Foreldrene får økt kunnskap om demens og hjelp til å håndtere familie-situasjonen og støtte barnet i hverdagen.

Tid til å være ung?

Helgekurs for ungdom og unge voksne i alderen 18–30 år som har en mor eller far med demens. Kurset går fra fredag til søndag og arrangeres årlig to steder i landet. Gjennom forelesninger og gruppesamtaler får deltakerne snakke med fagpersoner samt delt tips og råd med hverandre. Det er også lagt vekt på sosiale aktiviteter på kurset.

Møteplass for mestring

Kurs for personer som har fått en demens-diagnose før 65-årsalderen, sammen med en nær pårørende, fortrinnsvis ektefelle eller partner. Kurset går over tre dager og arrangeres årlig i alle helseregioner. Gjennom felles forelesninger, erfaringsutveksling og sosialt samvær får deltakerne informasjon, kunnskap og støtte til å håndtere en ny livssituasjon.

Pårørendeskoler og samtalegrupper

Kommuner og spesialisthelsetjenesten kan søke om midler til drift av pårørendeskoler og samtalegrupper. Primærmålgruppen er pårørende til personer med demens, og i enkelte tilfeller personer med demens sammen med pårørende. Aldring og helse bidrar også med informasjonsmateriell og veiledning til arrangører. Mer informasjon om tilskuddsordningen: aldringoghelse.no/tilskuddsordningen/

I Demensplansperioden 2016 – 2020:

751

registrerte deltakere på mestringskurs

77 %

av landets kommuner hadde tilgjengelige tilbud om pårørendeskoler og/eller samtalegrupper

22 106

registrerte deltakere i samtalegrupper og pårørendeskoler.

KURS

Det finnes et kurs for alle!

For å sikre kompetanse og spesialisering blant ansatte er løpende og systematisk kompetanseheving viktig. Korte, intensive kurs kan være et viktig ledd i en god kompetansehevingsplan. Aldring og helse avholder kurs og foredrag innen alle våre fagområder.

40

kurs pr. år

2 000

deltakere på våre kurs årlig

8 500

årlige deltagere på e-læringskurs

Kurskalender

På nettsidene våre finner du kurskalenderen med våre mest populære kurs. Temaene er varierte, og du vil kunne finne kurs som er tilpasset våre målgrupper. Kalenderen oppdateres jevnlig.

Bestillingskurs

Én times foredrag om demens eller et heldagskurs om funksjonshemning og aldring? En lett og forenklet gjennomgang for pårørende eller en fagtung kveld for spesialister? Vi tilbyr skreddersydde kurs og foredrag. Bestillingskursene kan tilpasses med hensyn til tema, tidspunkt, varighet og sted – digitalt eller fysisk. Vi tilbyr korte kurs og foredrag som varer en times tid samt kurs som går over flere dager. Kursene kan tilpasses både små og store grupper.

E-læringskurs

På aldringoghelse.no finner du en stor samling e-læringskurs. Disse kursene er gratis og tilgjengelig for alle.

Kursholderkurs

Aldring og helse tilbyr en rekke kursholderkurs. Dette er ulike opplæringer der helsepersonell får teoretisk innføring, opplæring og veiledning til selv å lede grupper og / eller bli kursledere. Disse kursene tar blant annet for seg person-sentrert omsorg, kognitiv stimuleringsterapi og kognitiv rehabilitering for personer med demens, mestring av depresjon hos eldre («Takk, bare bra») og forebyggende treningsgrupper for seniorer («Sterk og stødig»).

Fantastisk inspirerende og lærerikt. Gode forelesere og et godt og varierende innhold innenfor temaet

- Tilbakemelding mottatt etter kurs

KONFERANSER

Vi lager møteplassene – Du er velkommen!

De årlige konferansene til Aldring og helse er noen av de største møteplassene for de respektive fagfeltene i Norge. Foredragsholderne er ledende eksperter som raust deler egen kunnskap og erfaring. Programmene skal gi deg som deltaker inspirasjon, oppdatert kunnskap og rørende fortellinger.

Engasjerende, dagsaktuelt og matnyttig

Konferansene våre er rettet mot et bredt spekter av målgrupper, blant annet ulike grupper ansatte, studenter og forskere på alle nivåer innen helsetjenestene, beslutningstakere, nasjonale helsemyndigheter, personer med demens, personer med nedsatt funksjonsevne, eldre og deres pårørende, medier og allmennheten.

Som konferansedeltaker skal du være trygg på at du får høre siste nytt fra flinke aktører. Noen formidler forskningsresultater, andre forteller hvordan de har løst kjente utfordringer innen sitt fagfelt. Avhengig av møteplass vil du treffe foredragsholdere fra offentligheten, ulike grupper innen helse- og omsorgsfag, forskere og andre personer med relevant bredde- og dybdekunnskap.

Tilbakemeldingene fra deltakerne viser at de får påfyll og kunnskap som de kan ta i bruk umiddelbart. Og ikke minst snakker mange om verdien av å møtes, utveksle erfaringer og oppleve at andre har de samme utfordringene som dem selv.

Aldring i Norge

Demensdagene har funnet sted hvert år siden 1997. I 2022 arrangerer vi for første gang Aldring i Norge-dagene. Dagene vil få et godt faglig innhold til ansatte i tjenestene, beslutningstakere og forskere. Våre tradisjonelle Demensdager vil gå inn i Aldring i Norge-dagene. Det samme vil våre konferanser for utviklingshemning og aldring og funksjonsevne og aldring. Samtidig utvider vi tematikken til å inkludere normal aldring, samt fysisk og psykisk helse og aldring.

Konferansen strekker seg over flere innholdsrike dager med en rekke aktuelle fagtemaer innen aldring og eldrehelse.

Landskonferansen i alderspsykiatri

Et tverrfaglig møtested for fagfolk fra den alderspsykiatriske spesialisthelsetjenesten. Landskonferansen er også aktuell for leger og helsepersonell som jobber med alderspsykiatriske problemstillinger i kommunehelsetjenesten og ved distriktpsykiatriske sentre (DPS).

Hukommelsesteamkonferansen

Konferansen samler hukommelsesteam, koordinatore, leger og annet helse- og omsorgspersonell som jobber med basal utredning av demens og oppfølging av hjemmeboende personer med demens og deres pårørende.

Meritterende

Flere av konferansene våre er meritterende for leger, psykologer, fysioterapeuter m.m

DETTE MÅ JEG KUNNE

Er du ny, eller trenger du en oppdatering?

Du skal ikke bare jobbe med mennesker, du skal ha omsorg for dem også. «Dette må jeg kunne» sørger for at du blir trygg i jobben, og bidrar til at du kan gi forsvarlige – og gode – helsetjenester.

Hvordan pusser du tennene til en som ikke vil?

Som ansatt i helse- og omsorgstjenestene vil du møte mennesker og situasjoner du ikke alltid er forberedt på. Nettopp derfor bør du ta ett eller flere av «Dette må jeg kunne»-kursene. Du kommer til å føle deg tryggere i arbeidet ditt, og både lederen din og dem du har omsorg for, blir tryggere på deg.

Kort og intensiv opplæring

Kursene ligger på nett og kan gjennomføres når som helst og i eget tempo. Språket er enkelt, og innholdet ligger tett opp mot hva deltakerne møter i praksis. For å få kursbevis må deltakerne ta en kunnskapsprøve.

For nyansatte anbefaler Aldring og helse at kursene inngår i en lokalt tilpasset opplæringspakke.

88 %

av deltakerne var fornøyde eller veldig fornøyde med kurset

8/10

fortalte at de nå føler seg tryggere i jobben

4 659

har til sammen deltatt på kurset i 2021

Korte introduksjonskurs

Eldreomsorg

Kurset gir en kort innføring i emner en bør ha kunnskap om for å arbeide med eldre i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Deltakeren får faglig basiskunnskap og et godt grunnlag for videre opplæring.

Utviklingshemning

Kurset gir en kort innføring i emner en bør ha kunnskap om for å arbeide med mennesker med utviklingshemning. Deltakeren får faglig basiskunnskap og et godt grunnlag for videre opplæring.

Sykehjem og hjemmetjeneste

Kurset gir en første introduksjon til ABCDEF-metoden og ISBAR og vektlegger blant annet observasjoner som kan utføres ved å bruke sansene. Formålet med kurset er å bidra til at du som jobber i den kommunale helse- og omsorgstjenesten raskt skal fange opp endring hos en pasient og kommunisere observasjoner på en forenklet, effektiv og strukturert måte til annet helse- og omsorgspersonell.

Hvem som bør delta – og hvorfor

Tilkallingsvikarer og nyansatte

Har du ingen formell bakgrunn fra helsefag, vil kursene gi deg minimumskunnskapen du trenger for å gjøre en god og forsvarlig jobb.

Ansatte med bachelor-grad

Selv med bachelor kan du savne kunnskap om enkelte arbeidsoppgaver. For eksempel vil sykepleiere som skal jobbe med personer med utviklingshemning, ha godt utbytte av kurset rettet mot akkurat denne gruppen.

...og alle andre

– Kurset er like relevant for ufaglærte, som for dem med bachelor

Ingrid Haug Olsen, Rådgiver II – Trondheim kommune

Fra kunnskap til praksis med ABC!

ABC-opplæringen gir dokumentert kompetanseheving innen eldreomsorg, demensomsorg, utviklingshemning og musikkbasert miljøbehandling. Du styrker også kunnskapen din om hva som er god praksis i henhold til retningslinjer, lover og forskrifter. Målet er at kunnskap og refleksjon skal føre til positiv endring av praksis.

ABC-opplæringen passer for alle ansatte – både de med og de uten helsefaglig utdanning. Ledere oppfordres til å delta, og det finnes også eget materiell direkte myntet på dem.

Opplæringen innebærer en kontinuerlig læringsprosess over ett halvt, ett eller flere år, og den skal gjennomføres samtidig som du er i jobb. Du avlegger ikke eksamen, men deltakerne mottar et bevis ved avsluttet opplæring.

ABC-opplæringen består av tre hovedelementer:

- ABC-permer som inneholder faghefter med ulike tema
- ABC-grupper som er tverrfaglig sammensatte refleksjonsgrupper. Det gjennomføres minst én gruppesamling for gjennomgang av hvert enkelt ABC-hefte
- Fagseminarer som gjennomføres halvårlig med 5–6 timers varighet

Gruppeprosessen – helt sentral!

ABC-deltakerne samles regelmessig i ABC-gruppe i løpet av opplæringsperioden. Tilbakemeldingene vitner om gode refleksjoner, høyt engasjement og et omfattende faglig utbytte. Det å snakke med andre som har samme utfordringer på en annen arbeidsplass, er gull verdt.

Hvorfor ABC-opplæring?

- Rimelig og tilpasset opplæring for både kommune og virksomhet
- En effektiv måte å legge til rette for å yte forsvarlige og gode tjenester
- Alltid oppdatert fagstoff av høy faglig kvalitet
- Opplæringsmodellen egner seg godt som en del av systematisk kompetanseheving for virksomheten

Finn kompetanseområdet som passer for deg!

Eldreomsorg

Opplæringen gir økt kunnskap om aldringsprosesser og sykdommer i eldre år. Dette kompetanseområdet gir mulighet til fordypning i geriatri og/eller psykiske sykdommer.

Demensomsorg

Opplæringen gir nødvendig og oppdatert kunnskap om demens og integrert miljøbehandling til alle yrkesgrupper som jobber med personer med demens. Permene tar for seg både hjemmetjenester og tjenester på institusjon.

Utviklingshemning

Opplæringen gir nødvendig og oppdatert kunnskap om blant annet utviklingshemning og miljøbehandling til alle tjenesteytere som jobber med personer med utviklingshemning. Mitt livs ABC handler om personer med utviklingshemning gjennom livsløpet.

Musikkbasert miljøbehandling

Opplæringen tar for seg miljøbehandling med integrert bruk av musikk, sang og bevegelse og har som hensikt å motivere tjenestemottakeren til positiv aktivitet.

60 000

ABC-opplæringer er gjennomført

De aller fleste kommuner som starter med ABC-opplæring, velger å fortsette

346

kommuner har deltakere på ABC-opplæring

Norge trenger flere helsefagarbeidere!

Personer uten helsefaglig utdanning som jobber innen helse- og omsorgstjenesten, kan ta fagbrevet på sin egen arbeidsplass på deltid. Dette tar i overkant av ett år, og både virksomheten, den ansatte og bruker/pasient får utbytte av kompetansehevingen.

Fagbrev = Selvtillit

Arbeidsgiverne opplever at de får ansatte som bidrar på et kvalitetsmessig høyere nivå etter opplæringen. Personer med fagbrev i helsearbeiderfaget tar større ansvar, deltar i faglige diskusjoner, og har generelt sett, høyere jobbtilfredshet.

Fagbrev i helsefag

Det kan være mange grunner til at ansatte i helse- og omsorgstjenesten mangler formell utdanning. Vår opplæring er skreddersydd for dem. Kandidatene blir omgitt av et støtteapparat, som hjelper de på veien til fagbrevet. Opplegget passer alle – uavhengig av alder og bakgrunn.

Et fagbrev påvirker de rundt deg

Flere helsefagarbeidere på jobb bidrar til en positiv endring i praksis og et styrket fagmiljø. Dette fører til en bedre kvalitet på tjenestene, både for virksomheten, brukerne, pasientene og de pårørende.

Fagbrevutdanningen passer godt for deg som

- jobber innen helse- og omsorg, men ikke har formell utdanning
- trenger å lære mer for å bli tryggere i jobben
- ikke har lyst eller mulighet til å gå på skole hver dag
- vil øke sjansene dine for økt stillingsprosent eller fast jobb

Deltakerne arbeider vanligvis på sykehjem, i boliger for personer med utviklingshemning og innen psykiatri, i hjemmetjenesten og lignende. Alder og bakgrunn varierer veldig.

Utdanningsforløpet

- samlinger med teori, gruppearbeid og praksisdag
- praktiske og teoretiske oppgaver på jobb
- teori og hjemmearbeid
- eksamenstrening og vg3 eksamen
- fagprøve

– Jeg merker forskjell i kvaliteten på om ansatte har fagbrev eller ikke. Har du fagbrev, kan du ta større ansvar

Laila Berntzen, avdelingsleder ved Lekneshagen Bofellesskap

60

fagbrev hvert år i snitt siden oppstarten i 2012

613

nye helsefagarbeidere siden 2012

120

fagbrev i 2021

Fagskolegrad på deltid?

Høyere yrkesfaglig utdanning passer ypperlig for deg som er helsefagarbeider, hjelpepleier, omsorgsarbeider eller aktivtør. Utdanningen foregår i nær samhandling med praksis, og gir spisskompetanse som er direkte anvendbar i arbeidslivet.

Fagskolen Aldring og helse har i dag to tilbud som hver gir 60 studiepoeng og fagskolegrad. Utdanningene er organisert som deltidsstudium over to år. Studiene er delt opp i emner med ulike temaer og studiekrav knyttet til disse.

Velg retningen som passer for deg!

Demensomsorg og alderspsykiatri

I løpet av studietiden tar du for deg følgende tema:

- personsentrert omsorg
- sykdommer og symptomer
- karlegging og tjenester
- pårønderarbeid
- miljøbehandling

Utviklingshemning, miljøarbeid og aldring

I løpet av studietiden tar du for deg følgende tema:

- utviklingshemning og aldring
- utviklingshemning og aldersrelaterte sykdommer
- miljøbehandling for eldre med utviklingshemning
- organisering, system og ledelse

Jeg får anledning til å bruke kompetansen min hver dag, og jeg opplever at andre setter pris på det jeg kan

Student ved Fagskolen

Hvem som bør delta – og hvorfor

- Utdanning for deg som ønsker å lære mer
 - Du får spisskompetanse innen ditt felt.
- Utdanning for deg som ønsker å ta en høyere grad
 - Du får 60 studiepoeng og fagskolegrad.
- Utdanning for deg som ønsker å bli ressursperson innen fagfeltet ditt på arbeidsplassen

Bli student og ta gratis utdanning på deltid

Du må søke om plass gjennom Samordna opptak for å komme inn på studiet. Samordna opptak har søknadsfrist én gang i året. Undervisningen går over to år som deltidsstudier, og du har mulighet til å arbeide ved siden av. Du kan også søke Lånekassen om lån og stipend.

Studiesteder

De fysiske samlingene gjennomføres ulike steder i landet, blant annet i Tønsberg og Drammen. Kommuner / regioner kan inngå avtale med fagskolen om andre lokasjoner.

Læringsform

**Samlinger, nett-
klasserom og praksis**

Varighet

2 år

Pris

Gratis utdanning

Kompetanse

**Fagskolegrad og
60 studiepoeng**

Nødvendig forkunnskap

**Helsefagarbeider, hjelpe-
pleier, omsorgsarbeider,
aktivtør eller tilsvarende**

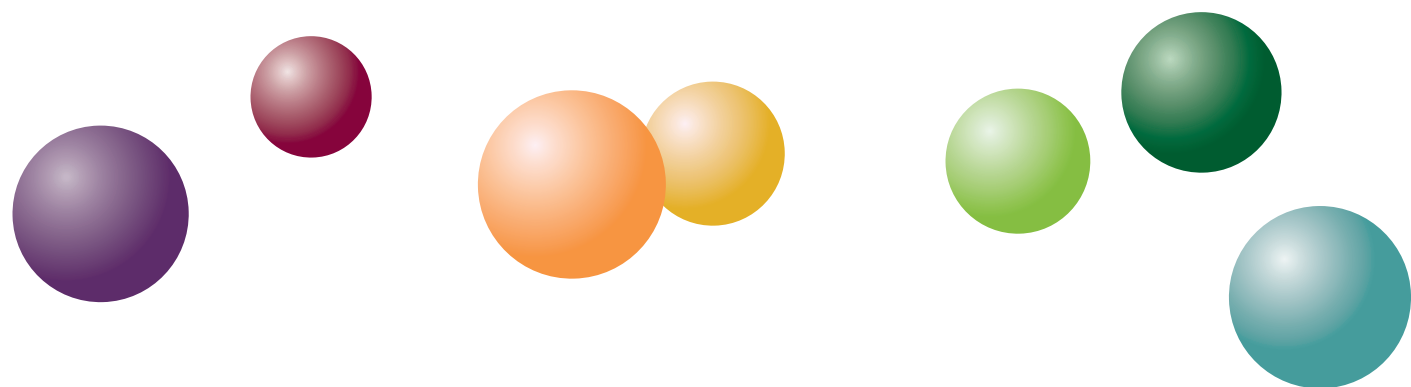
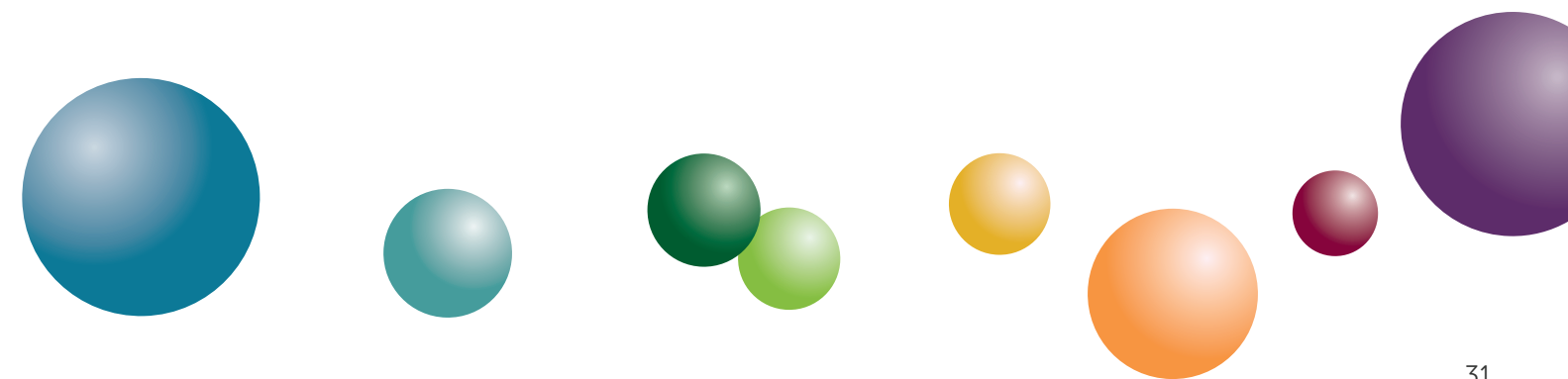
61

avlagte fagskole-
grader i 2021

520

totalt antall studenter
som har tatt fagskolegrad
gjennom Aldring og helse

Notater

[illegible]This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Aldring og helse – Fra kunnskap til praksis

Nasjonalt senter for aldring og helse, også kalt «Aldring og helse», samler, skaper, gjør tilgjengelig, distribuerer og viderefører kunnskap og kompetanse om aldring og eldrehelse i Norge. Vi har en helhetlig tilnærming til fagfeltene våre og skal fremme helse, forebygge sykdom og gi gode forutsetninger for å leve med sykdom.

Aldring og helse, har over 100 ansatte, som jobber i hele Norge. Vi driver kompetanseheving og faglig oppdatering av helse- og omsorgspersonell i nesten alle kommuner. Vi deltar i forskningsprosjekter nasjonalt og internasjonalt, i tillegg til å drive egne faglige utviklingsprosjekter. Vi har egen bibliotekjeneste og forlag.

Vi virkeliggjør visjonen vår «Aldring og helse – fra kunnskap til praksis» på fagområder knyttet til aldring, fysisk helse, psykisk helse og kognisjon og demens

Aldring og helse
Nasjonalt senter

www.aldringoghelse.no

Telefon: 33 34 19 50

e-post: abc@aldringoghelse.no

ISBN: 978-82-8061-841-2 (Trykt)

ISBN: 978-82-8061-844-3 (PDF)